

การเพิ่มความผิดเกี่ยวกับการพนันเป็นความผิดมูลฐาน
ในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542

นายกานต์ คณิ่งสุขเกษม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรวิชานิติศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชานิติศาสตร์

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2546

ISBN 974-17-4719-5

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

121935907

PROVIDING OFFENSE OF GAMBLING AS PREDICATE OFFENSE
IN MONEY LAUNDERING CONTROL ACT B.E. 2542

Mr. Karn Kanungsukkasem

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted of Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Laws in Laws

Faculty of Law

Chulalongkorn University

Academic Year 2003

ISBN 974-17-4719-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การเพิ่มความถี่เกี่ยวกับการพนันเป็นความผิดมูลฐานใน
พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542

โดย

นายกานต์ คณิงสุขเกษม

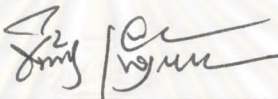
สาขาวิชา

นิติศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา

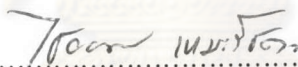
รองศาสตราจารย์ วีระพงษ์ บุญโญภาส

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทนิติศาสตร์

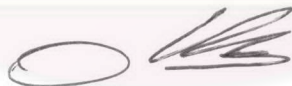

..... คณบดีคณะนิติศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ธิตินันท์ เชื้อบุญชัย)

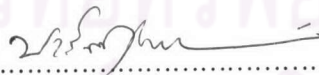
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ไชยยศ เหมะรัชตะ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ วีระพงษ์ บุญโญภาส)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. ปาริณา ศรีวินิชย์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นवलน้อย ตริรัตน์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ พลตำรวจตรี พิรพันธุ์ เปรมภูติ)

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จลงได้ด้วยความสามารถอย่างยิ่งของท่านรองศาสตราจารย์วีระพงษ์ บุญโญภาส ที่ได้สละเวลารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และกรุณาให้คำแนะนำในการทำวิทยานิพนธ์ ตลอดจนช่วยเหลือผู้เขียนในทุกๆด้านเสมอมา ผู้เขียนสำนึกในความกรุณาของท่านเป็นที่สุด

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่านศาสตราจารย์ไชยยศ เหมะรัชตะ ที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่าของท่านเพื่อเป็นประธานสอบวิทยานิพนธ์ ท่านพลตำรวจตรีพีรพันธุ์ เปรมภูติ ท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์นวนน้อย ตีร์รัตน์ และท่านอาจารย์ปาริณา ศรีวินิชย์ ที่ได้สละเวลาอันมีค่าเพื่อเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ตลอดจนได้ช่วยให้คำแนะนำในการทำและแก้ไขวิทยานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณบิดามารดา ที่กรุณาสับสนุนผู้เขียนในทุกๆด้านเสมอมา จนผู้เขียนได้สำเร็จการศึกษาตามที่ได้มุ่งหวัง

ผู้เขียนขอขอบคุณเพื่อนๆทุกคน ตลอดจนบุคคลอื่น ๆ ที่มีโอกาสเอ่ยนามมา ณ ที่นี้ ที่มีส่วนในการช่วยเหลือและเป็นกำลังใจให้ผู้เขียนได้เขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จโดยสมบูรณ์

กานต์ คณิงสุขเกษม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
1.3 ขอบเขตการศึกษา.....	4
1.4 สมมติฐานในการวิจัย.....	4
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
1.6 วิธีดำเนินการวิจัย.....	5
บทที่ 2 ความเป็นมาของการพนันและความผิดเกี่ยวกับการพนัน.....	6
2.1 ความเป็นมาของการพนัน.....	6
2.1.1 ความเป็นมาทางประวัติศาสตร์.....	6
2.1.2 ความเป็นมาในประเทศไทย.....	7
2.1.2.1 ก่อนการประกาศใช้พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ.2478.....	7
2.1.2.2 หลังการประกาศใช้พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478.....	8
2.2 ความหมายของ“การพนัน”	8
2.3 ลักษณะของความผิดเกี่ยวกับการพนัน.. ..	11
2.3.1 ประเภทของความผิดเกี่ยวกับการพนันโดยทั่วไป.....	11
2.3.2 ประเภทของความผิดเกี่ยวกับการพนันตามกฎหมายไทย.....	13
2.3.2.1 การเล่นที่ห้ามขาด.....	14
2.3.2.1.1 ประเภทของการพนันที่ระบุไว้ตามบัญชี ก.....	14

บทที่	สารบัญ (ต่อ)	หน้า
	2.3.2.1.2 การพนันประเภทที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับ ที่ระบุไว้ในบัญชี ก.....	15
	2.3.2.1.3 การพนันประเภทร้ายแรงอื่นใดที่ได้มี กฎกระทรวงระบุไว้เพิ่มเติม.....	16
	2.3.2.2 การเล่นที่สามารถมีการอนุญาตให้เล่นได้.....	17
	2.3.2.2.1 การเล่นที่ระบุไว้ในบัญชี ข.....	18
	2.3.2.2.2 การเล่นที่มีลักษณะคล้ายบัญชี ข.....	20
	2.3.2.2.3 การเล่นอื่นใดที่รัฐมนตรีเจ้าหน้าที่ออก กฎกระทรวงระบุเพิ่มไว้.....	20
	2.3.2.2.4 การเล่นใดที่ได้รับใบอนุญาตให้เล่นแล้ว ถือว่าได้รับอนุญาตให้พนันกันด้วย.....	21
	2.3.2.3 การเล่นที่ให้รางวัล.....	21
	2.3.2.3.1 การเล่นหมายเลข 4 ถึง 15 แห่งบัญชี ข.....	21
	2.3.2.3.2 การจัดให้มีการแกมพกหรือรางวัลด้วยการ เสี่ยงโชค.....	22
	2.3.2.4 การเล่นอื่นๆตามมาตรา 4 ทวิ.....	22
	2.3.3 การพนันประเภทอื่นๆที่ปรากฏในปัจจุบัน.....	23
	2.3.3.1 การพนันทางอินเทอร์เน็ต.....	23
	2.3.3.1.1 ประเภทการทายผลลอตเตอรี่ออนไลน์.....	24
	2.3.3.1.2 ประเภทการทายผลกีฬา.....	25
	2.3.3.1.3 ประเภททายผลการพนันเช่นเดียวกับการเล่น ในบ่อนคาสสิโน.....	29
	2.3.3.1.4 ประเภททายผลการแข่งขันต่างๆไป.....	30
	2.3.3.2 การพนันฟุตบอลและการทายผลการแข่งขันกีฬาประเภท ต่างๆ.....	30
	2.3.3.2.1 การพนันฟุตบอล.....	31
	2.3.3.2.2 การพนันทายผลการแข่งขันกีฬาชนิดอื่นๆ.....	35

สารบัญ (ต่อ)

ณ

บทที่

หน้า

2.4	สาระสำคัญของกฎหมายเกี่ยวกับการพนัน.....	36
2.4.1	กฎหมายเกี่ยวกับการพนันในประเทศไทย.....	36
2.4.1.1	ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์.....	36
2.4.1.2	พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ.2478.....	39
2.4.2	ผลในทางกฎหมายของความผิดเกี่ยวกับการพนัน.....	45
2.4.2.1	โทษตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์.....	45
2.4.2.2	โทษตามพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478.....	46
2.5	สถิติข้อมูลเกี่ยวกับการพนันในประเทศไทย.....	47
2.5.1	ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนประชากรต่อการเล่นการพนันและ เหตุผลในการเล่นการพนัน.....	48
2.5.2	ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนประชากร ประเภทของการพนัน และ จำนวนเงินที่เสียไปในการเล่นการพนัน.....	50
บทที่ 3	ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการฟอกเงิน และแนวความคิดเกี่ยวกับกฎหมายป้องกันและ ปราบปรามการฟอกเงิน.....	54
3.1	ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการฟอกเงิน.....	54
3.1.1	ความหมายของ "การฟอกเงิน".....	55
3.1.2	แหล่งที่มาของการฟอกเงิน.....	58
3.1.3	วิธีการฟอกเงิน.....	60
3.1.3.1	รูปแบบของการฟอกเงิน.....	61
3.1.3.2	สถานที่ในการฟอกเงิน.....	63
3.1.3.3	ขั้นตอนในการฟอกเงิน (stage).....	65
3.2	แนวความคิดเกี่ยวกับกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน.....	69
3.2.1	วัตถุประสงค์ของการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน.....	69
3.2.2	สาระสำคัญของกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน.....	69
3.2.2.1	พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542.....	71

1 ความผิดมูลฐาน	72
ก) ความหมายของ “ความผิดมูลฐาน”	72
ข) ประเภทของความผิดมูลฐาน.....	74
2 หลักการสำคัญ.....	79
ก) การกำหนดโทษในทางอาญา.....	79
ก.1) การกำหนดให้การฟอกเงินเป็นความผิด ในทางอาญา.....	79
ก.2) การกำหนดมาตรการลงโทษผู้สนับสนุนหรือ ผู้ช่วยเหลือผู้พยายามกระทำความผิดหรือ ผู้สมคบเพื่อกระทำความผิดฐานฟอกเงิน.....	79
ก.3) กำหนดให้มีมาตรการลงโทษที่หนักขึ้น สำหรับผู้กระทำความผิดที่เป็นผู้มีอำนาจ หน้าที่ตามกฎหมายป้องกันและปราบปราม การฟอกเงิน.....	80
ข) การใช้มาตรการริบทรัพย์สิน	81
ข.1) การนำมาตรการริบทรัพย์สินในทางแพ่งมาใช้ ควบคู่กับการดำเนินงานในกฎหมายอื่น.....	81
ข.2) กำหนดให้มีการริบทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการ กระทำผิดในทางแพ่ง.....	81
ค) มาตรการอื่นๆ.....	82
ค.1) กำหนดให้มีการตรวจสอบการดำเนินการ ต่างๆ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรม.....	82
ค.2) การให้สถาบันการเงินจัดให้ลูกค้าแสดงตน... ..	82
ค.3) กำหนดให้มีการรายงานและรวบรวมข้อมูล การทำธุรกรรม.....	84
3 อำนาจหน้าที่ของหน่วยงานที่รับผิดชอบในการบังคับ ใช้กฎหมาย.....	84
ก) อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและ ปราบปรามการฟอกเงิน	85

ก.1) การวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการฟอกเงินตามมาตรา 49 วรรคสาม.....	87
ข) อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการธุรกรรม.....	88
ข.1) องค์ประกอบของคณะกรรมการธุรกรรม.....	88
ข.2) อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการธุรกรรม.....	90
ข.3) การยับยั้งการทำธุรกรรม.....	93
ข.4) การรายงานการยับยั้งการทำธุรกรรม.....	95
ค) อำนาจหน้าที่ของสำนักงานป้องกันและปราบปราม การฟอกเงิน.....	96
ค.1) อำนาจหน้าที่ของสำนักงานป้องกันและปราบ ปรามการฟอกเงิน.....	96
3.2.2.2 กฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ในต่างประเทศ.....	97
3.2.2.2.1 ประเทศสหรัฐอเมริกา.....	98
ก. Federal Crime and Criminal Crime Procedure.....	98
ข. Bank Secretary Act 1970 (BSA).....	99
ค. Money Laundering Control Act 1986 (MCLA).....	101
3.2.2.2.2 ประเทศออสเตรเลีย.....	105
3.2.2.2.3 เขตการปกครองพิเศษฮ่องกง.....	109

บทที่

หน้า

บทที่ 4	การกำหนดให้การพนันเป็นความผิดมูลฐานตามพระราชบัญญัติป้องกัน และปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542.....	116
4.1	เหตุผลและความจำเป็นในการกำหนดให้การพนันเป็นความผิดมูลฐาน ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542.....	116
4.1.1	ปัญหาและผลกระทบจากการพนัน.....	117
4.1.1.1	ผลกระทบโดยตรง.....	117
4.1.1.2	ผลกระทบโดยอ้อม.....	119
4.1.2	ปัญหาการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับความผิดการพนัน.....	123
4.1.2.1	ปัญหาด้านบทบัญญัติกฎหมาย.....	123
4.1.2.1.1	ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์.....	123
4.1.2.1.2	พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478.....	124
4.1.2.2	ปัญหาด้านองค์การผู้บังคับใช้กฎหมายและกระบวนการ ยุติธรรมทางอาญา.....	136
4.1.2.2.1	เจ้าพนักงานตำรวจ.....	136
4.1.2.2.2	พนักงานอัยการ.....	139
4.1.2.2.3	ศาลยุติธรรม.....	139
4.1.2.3	ปัญหาด้านการควบคุมการเปลี่ยนสภาพทรัพย์สินที่ ได้จากความผิดเกี่ยวกับการพนัน.....	140
4.2	แนวทางในการกำหนดให้การพนันเป็นความผิดมูลฐานตาม กฎหมายฟอกเงิน	140
4.2.1	ทฤษฎีในการกำหนดความผิดมูลฐานสำหรับกฎหมายฟอกเงิน.....	141
4.2.1.1	ความผิดที่มีลักษณะของความผิดเป็นองค์การ อาชญากรรม.....	141
4.2.1.2	ความผิดที่โดยลักษณะของการประกอบอาชญากรรม ทำให้ได้รับผลตอบแทนสูง.....	144
4.2.1.3	ความผิดที่มีลักษณะยากแก่การปราบปราม.....	145
4.2.1.4	ความผิดที่มีลักษณะเป็นภัยต่อความมั่นคงของรัฐ ในทางเศรษฐกิจ.....	146

สารบัญ (ต่อ)		ฐ
บทที่		หน้า
4.2.2	แนวทางในการกำหนดประเภทของการพนันที่เป็นความผิด มูลฐาน.....	152
4.2.2.1	การกำหนดนิยามของคำว่า การพนันตามกฎหมาย ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน.....	152
4.2.2.2	การกำหนดประเภทของการพนันซึ่งเป็นความผิดมูลฐาน ตามกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน.....	153
4.2.2.3	ผลกระทบจากการกำหนดให้การพนันซึ่งอยู่ในความ ควบคุมดูแลของรัฐเป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมาย ฟอกเงิน.....	158
4.3	มาตรการในการบังคับใช้กฎหมายหลังจากการกำหนดให้การพนันเป็น ความผิดมูลฐาน	159
4.3.1	มาตรการด้านการลงโทษตามความผิดฐานฟอกเงิน.....	160
4.3.1.1	การกระทำความผิดฐานฟอกเงิน.....	160
4.3.1.2	การกระทำความผิดนอกราชอาณาจักร.....	160
4.3.1.3	การลงโทษผู้สนับสนุนการกระทำความผิด.....	161
4.3.1.4	การลงโทษผู้พยายามกระทำความผิด.....	162
4.3.1.5	การลงโทษผู้สมคบกันกระทำความผิด.....	163
4.3.1.6	การลงโทษหนักขึ้นสำหรับผู้มีตำแหน่งหน้าที่กระทำ ความผิด.....	164
4.3.2	การดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สิน.....	166
4.3.2.1	การยึดและอายัดทรัพย์สิน.....	168
4.3.2.2	การทำให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน.....	170
4.4	มาตรการในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในบ่อนการพนันที่ถูก กฎหมาย.....	173
บทที่ 5	บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	181
5.1	บทสรุป.....	181
5.2	ข้อเสนอแนะ.....	187

สารบัญ (ต่อ)

๗

บทที่	หน้า
รายการอ้างอิง.....	192
ภาคผนวก.....	198
ภาคผนวก (ก) พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478.....	199
ภาคผนวก (ข) พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542.....	209
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	229

ศูนย์วิทยพัชการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย